

О.М. Омельчук*

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ БОРОТЬБИ З УХИЛЕННЯМ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ

В Україні проводиться, хоча і з певними складнощами, реформа податкової системи. Прийняті основні закони, котрі регулюють правовідносини у сфері оподаткування. Законодавчі акти в міру розвитку суспільства уточнюються, доповнюються та змінюються.

Не зважаючи на заходи, котрі вживаються, зібрати податки у повному обсязі або хоча б їх більшу частину не вдається. Причин цьому багато. Методи боротьби з податковими правопорушеннями, котрі базуються на застосуванні фінансових санкцій, не дали позитивних результатів, що є підставою для запровадження кримінальної відповідальності за податкові злочини.

На даний час діяльність податкових органів держави з розслідування податкових злочинів знаходиться на стадії розвитку. Для вироблення єдиної практики розслідування та судового розгляду кримінальних справ цієї категорії практичним працівникам прокуратури, міліції, державної податкової служби і судам вкрай необхідні відповідні науково-методичні розробки.

Монографія завідувача кафедри кримінального права та кримінології Академії управління та інформаційних технологій "АРІУ", кандидата юридичних наук, доцента О.О. Дудорова "Ухилення від сплати податків: кримінально-правові аспекти"¹ написана на основі результатів багаторічного дослідження, проведеного автором і значною мірою сприяє вирішенню низки проблем у вказаній вище сфері правозастосування.

Одним із факторів, який обумовлює необхідність дослідження вказаних питань, є інтеграція України до міжнародної спільноти, що вимагає вдосконалення правової бази, у тому числі й приведення кримінально-правових норм щодо боротьби з ухиленням від сплати податків у відповідність до загальноновизнаних міжнародних стандартів, які закріплені в міжнародно-правових актах.

Тому монографія Дудорова Олександра Олексійовича присвячена досить актуальній на сьогоднішній день проблемі кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків.

Наукова та практична значимість цієї роботи визначається, перш за все, тим, що у ній широко використані положення податкового законодавства і матеріали правозастосовної практики, розглядаються найбільш складні і спірні питання, пов'язані з кваліфікацією порушень податкового законодавства.

План монографічної роботи та її структура логічні, що дало можливість автору послідовно із достатньою глибиною дослідити такі наукові питання, як розвиток кримінального законодавства України про відповідальність за злочини, пов'язані з оподаткуванням; врахування положень податкового законодавства при кримінально-правовій оцінці діянь учасників податкових правовідносин; особливості звільнення від кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів.

© Омельчук О.М., 2006

* декан юридичного факультету Хмельницького університету управління та права, кандидат юридичних наук, доцент

¹ Дудоров О.О. Ухилення від сплати податків: кримінально-правові аспекти: Монографія. — К.: Істина, 2006. — 648 с.

Монографія відзначається комплексним підходом до аналізу предмета дослідження. Її характеризує ґрунтовне та критичне опрацювання наукових праць зарубіжних та вітчизняних фахівців із питань дослідження різних аспектів кримінально-правової протидії ухиленню від оподаткування.

Безсумнівним досягненням роботи є використання автором історичного досвіду боротьби з податковими злочинами в Україні.

Значний інтерес представляє висвітлення особливостей звільнення від кримінальної відповідальності за цей злочин.

Позитивним у дослідженні є поєднання чисто теоретичного аналізу з практичними аспектами кримінально-правової боротьби з аналізованим злочином. Не зважаючи на обмеженість практики розслідування податкових злочинів, автор вивчив значну кількість кримінальних справ, зібравши таким чином об'ємний емпіричний матеріал. Це дозволило розробити практичні рекомендації щодо кваліфікації злочинних порушень податкового законодавства та порушення кримінальних справ. Окрім цього, в роботі детально розглянуті питання, пов'язані з кримінально-правовою протидією безпідставному відшкодуванню податку на додану вартість.

Наукові положення, висновки та рекомендації, що наводяться в монографії, є обґрунтовані достатньою мірою та достовірні.

Вказана праця, безумовно, є корисною для суддів, прокурорів, слідчих, адвокатів, широкого кола науковців, викладачів, студентів юридичних навчальних закладів, підприємців, бухгалтерів, податкових консультантів і може слугувати суттєвою допомогою у їх практичній діяльності.

